

Interaktion mellan barnen, gemenskap och stämningen i gruppen (blankett för personalen)

Med det här utvärderingsverktyget utvärderas förverkligandet av följande kvalitetsindikatorer:

Personalen skapar en positiv lärmiljö för barnen. Gruppens atmosfär är trygg, varm, uppmuntrar till lärande och är empatisk.

Personal och barn bildar tillsammans en lärmiljö, där varje barns har möjlighet till ett meningsfullt deltagande i verksamheten. Personalen stöder barnens gruppaktiviteter genom att handleda och visa exempel.

Personalen bygger och leder gruppens verksamhetskultur på ett systematiskt sätt så att kulturen främjar, upprätthåller och utvecklar samhörigheten. Personalen ser till att alla barn får känna att de är medlemmar av och hör till gruppen. Personalen stöder barn i skapandet och bevarandet av mångsidiga vänskapsförhållanden.

Med det här utvärderingsverktyget kan personalen inom småbarnspedagogiken utvärdera småbarnspedagogikens psykiska och sociala lärmiljö, såsom atmosfären i gruppen, gemenskapen samt stödjandet av relationerna och interaktionen mellan barnen. Med verktyget kan man också utvärdera det gemensamma lärandet samt hur man upptäcker och ingriper i mobbning.

Personalen inom småbarnspedagogiken ska se till att varje medlem i gemenskapen har möjlighet att delta i gruppens verksamhet och interaktion. I en lärmiljö där man respekterar varandra och har gemensamt ansvar råder en trygg atmosfär, där det är tillåtet att visa olika känslor och personal hjälper barnen att uttrycka och reglera sina känslor. Gemensamt överenskomna regler och rutiner stöder också en trygg atmosfär. Kamratgruppen och känslan av att tillhöra en gemenskap är centrala för barnets lärande och delaktighet. I den lärande gemenskapen finns plats för barnens tankar och känslor, och de uppmuntras att prova på nya sätt att arbeta. Barnen uppmuntras att prova på, försöka och vara uthålliga, och även misstag är tillåtna. Faktorer som stärker gemenskapen är bland annat gemensamma aktiviteter samt upplevelser av delaktighet som uppstår i gruppen. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2022.)

Med hjälp av verktyget utvärderar personalen sina möjligheter att stödja interaktionen mellan barnen och stärka samhörigheten i gruppen. Med hjälp av påståendena utvärderar man bland annat hur barnen stöds i att visa omsorg om varandra och tillsammans glädjas över framgångar. När det gäller det gemensamma lärandet utvärderas exempelvis beaktandet och berikandet av barnens olika tankar och åsikter som en del av den pedagogiska verksamheten. Med påståendena utvärderas också ledningen av gruppens verksamhet, såsom personalens förmåga att stödja barnen i att lyssna på andra och föra fram sina egna synpunkter. Med påståendena utvärderas också exempelvis skapandet av en verksamhetskultur som förebygger mobbning.

Exempel på påståenden:

- Vi visar barnen hur man kan hjälpa, trösta och ta hand om andra.
- Vi ser till att alla barn och familjer känner sig accepterade och som uppskattade medlemmar i vår grupp.
- Vi tar tag i barnens tankar och idéer samt berikar dem i gruppens verksamhet.
- Vi vägleder barnen att lyssna på varandra samt uttrycka och motivera sina synpunkter.

- Vi kan identifiera olika former av mobbning och situationer där ett barn upprepade gånger utesluts från grupper.

Frågor att fundera över i anknytning till verktyget:

- Hur känns samhörighet för oss och hur kan barnen uppleva det. Hurdana gemensamt överenskomna rutiner kan vi använda för att bygga samhörighet i vår barngrupp?
- Hur stöder vi barnen i att bilda och upprätthålla mångsidiga kamratrelationer samt när det kommer ett nytt barn till gruppen?
- Hur ser vi till att alla barn i vår grupp kan känna sig trygga och accepterade som de är?
- Hurdana rutiner har vi tänkt ut för situationer där ett barn upprepade gånger lämnas utanför gruppens verksamhet? Hur pratar vi med barnen om hur man kan göra för att ingen i gruppen ska lämnas ensam?
- Genom hurdana rutiner gör vi det möjligt för barnen att lära sig och arbeta tillsammans?

I utarbetandet av verktyget deltog forskarna Merja Koivula (Jyväskylä universitet), Antti Rajala (Helsingfors universitet) och Jaana Juutinen (Uleåborgs universitet).
